



NÉMETH ANDRÁS: PÉTER FELVÉTELE

Szerződésben a kincsvadászokkal

Szalmájuk sötét oldalát is megvilágították a régészek az egri Dobó István Vármúzeum rendezvényén. A régészet napjának programján szó volt rejtélyes halálesetekről, rituális gyilkosságokról és a fémkeresős kincsvadászok okozta károkról is. Azt is megtudtuk, ma már drónok segítik a lelőhelyek felderítését.

A közhiedelem szerint unalmas a régészek munkája, pedig dehogyis! A régészet regénye vérfagyasztó történetekben is bővelkedik, erre hozott példákat *Vadné Bognár Katalin*, aki szerint a kereseténység előtt, így a rézkorban nem voltak ritkák a rituális gyilkosságok, emberáldozatok. Peruban pedig a XV. század közepén követtek el tömeges gyermekgyilkosságot a feltárt sírok tanúsága szerint. A 8–12 éveseket azért áldozhatta fel a közösség, hogy megbékítsék az isteneket, akik hitük szerint rájuk szabadították a kedvezőtlen időjárást, az árvizeket, hurrikánokat. Megegyezik az is, hogy a lelet korát nem sikerül rögtön megállapítani. Az 1950-es években Dániában egy ruhátlan, felakasztott férfi tetemére leltek, kötéllel a nyakában, s riasztották a rendőrséget. Utóbb derült ki, hogy a test az i. e. V. századból származik,

csak hogy a tőzeg jól konzerválta; a gyilkosság tehát azóta jócskán elévült...

A régészeti lelőhelyek fosztogatásáért hazánkban sokszor az illegális kincsvadászok a felelősek, akik fémkeresővel derítik ki, hol kell leásniuk, a talált tárgyakat pedig a fekete piacon értékesítik. A Bükk is veszélyeztetett területnek számít – e kérdést *Valaseková Enikő* járta körül. Hazánkban legutóbb 2018-ban szabályozta rendelet a fémkeresős tevékenységet, de a becslések szerint több ezren művelhetik azt. A nem hivatásos kutatók, azaz amatőr kincskeresők nem keresgélhetnek a régészeti lelőhelyeken, erre engedélyt sem kapnának. Sokan nem tartják be a szabályokat, bírságot pedig keveset szabnak ki ahhoz képest, hogy az internetre feltöltött képek tanúsága szerint rengetegen kutatják hobbiból a földeket. Hazánkban a talált tárgy értékének 10 százaléka (maximum kétmillió forint) járhat annak, aki kincsrre lel, s beszolgáltatja azt, sokan mégsem teszik. Több múzeum úgy igyekszik megoldani a problémát, hogy szerződéses viszonyban együtt dolgozik a kincsvadászokkal, sőt kiképzzi őket, így lesz az illegális fémkeresőből hivatásos, aki már segíti a régészek munkáját.

P. E.